

Aprendizaxes neste tempo de traballo asociativo

Ao longo destes anos de vida fomos construíndo unha estrutura organizativa que, a través das súas Asembleas anuais e das responsabilidades de dirección/coordinación que se concitan no Secretariado Nacional, procura desenvolver as seguintes liñas de actuación:

* *Formación docente.* Ser un instrumento ou mediación para a formación docente desde os supostos xerais que configuran as finalidades da Asociación. Unha plataforma organizativa para a celebración de encontros, xornadas, obradoiros, para a elaboración de documentos e outras iniciativas de formación grupal, ata onde o permiten as nosas capacidades de organización. Un instrumento modesto nas capacidades, mais significativo nas ideas.

* *Creación de opinión, debate e reivindicación.* Un espazo desde onde formar opinión/pensamento, a través da reflexión e o debate, arredor de cuestións que afectan ao desenvolvemento educativo, á cualificación dos docentes e ao enfoque das prácticas da profesión; un lugar desde onde poder realizar o exercicio reivindicativo e de proposición, aberto cara á sociedade e aos medios de información.

* *Divulgación e sensibilización.* Un instrumento desde onde favorecer creación de estados de opinión e de pensamento educativo mediante a difusión impresa e dixital dos coñecementos e posicións xeradas desde a propia asociación.

Neste espazo desbotamos algunhas opcións e apostamos por desenvolver outras alternativas. Hoxe en día valoramos como algunhas das nosas aspiracións tiveron e teñen un desenvolvemento desigual:

– *Actividades formativas.* Renunciamos a ser unha axencia de servizos educativos para posibles clientes (profesorado, familias, estudantes), cunhas específicas demandas formativas que a Asociación podería cubrir mediante o pago de tal servizo. Tampouco somos unha instancia limitada á formación técnico-didáctica do profesorado, como un centro colaborador da Administración Pública, seguindo as indicacións dos plans oficiais de formación en servizo. Porén, algunha dependencia das liñas de subvención institucionais obríganos en ocasións a un algún exercicio de “activismo”.

– *Grupos de traballo.* Os Grupos de traballo, que se suscitan entre o profesorado por impulso do interese compartido arredor dunha cuestión específica, contribúen á maduración profesional e humana entre os seus membros. Nun espazo como o de Nova Escola Galega estes grupos son medios de articulación fundamentais e, porén, constatamos a existencia de menos grupos de traballo dos que sería de desexar. Máis alá de nós xorden con algunha frecuencia grupos de ensinantes con alta motivación, que concitan mesmo moitas ilusións e unhas dinámicas vivas que, non obstante, logo de certo tempo esmorecen con frecuencia. Conscientes disto desde Nova Escola Galega quixemos dámonos garantías suficientes de permanencia e de maduración no tempo para unha mellor procura dos obxectivos pretendidos.

– *Presenza na política educativa.* Nacemos por confluencia de distintos colectivos previos e coa aspiración de sermos un movemento de renovación pedagóxica capaz de afrontar un traballo pedagóxico global, evitando centrarnos nun sector didáctico específico, coa consciencia de que hai aspectos da realidade educativa que debemos abordar de modo global e non só sectorialmente. Así o temos procurado.

– *Con independencia de grupos políticos e sindicais.* O exercicio de formulacións desde Nova Escola Galega ten con frecuencia unha dimensión política, que asumimos e reclamamos. Decidimos desde o primeiro momento non ser unha axencia dependente (ou ‘conectada’) de específicas organizacións sindicais ou políticas. NEG procurou ser coitadosa a este respecto evitando sempre o seguidismo, o deixarse levar por unha ‘conveniencia’ política ou sindical exterior. No seu seo hai e sempre houbo presenza de militantes de diversas

adscripcións dentro do arco de organizacións partidarias da reforma social. Algo que en ocasións orixinou algún conflito, debendo sinalar que predominou, con certeza, a busca de consensos, a convivencia, o respecto e o diálogo.

Catro décadas de existencia téñennos permitido formar unha certa cultura organizativa 'experienciada', vivida en relación coas seguintes cuestións: a modalidade organizativa que somos, a atención ao clima emocional (que non sempre coidamos, probablemente), como construímos as nosas formulacións e como nos relacionamos con outras instancias, actores e o conxunto social, mesmo con momentos críticos e negativos, que debemos aprender a superar. Unha cultura organizativa que construímos como saberes de grupo e que fomos trasladando de xeito interxeracional no marco da asociación.

Esta bagaxe, sendo apreciable, acusa síntomas de cansazo por mor da limitada renovación xeracional entre as e os asociados; da insuficiente receptividade que obteñen algunhas das nosas propostas formativas; da diminución do número de grupos de traballo e das súas actividades e folgos para soste un traballo continuado; ou da modesta capacidade para estarmos presentes no conxunto dos asuntos de actualidade educativa.

Só unha cuarta/quinta parte das/dos integrantes participa visible e habitualmente nas distintas actividades convocadas anualmente. É unha tendencia similar á doutras asociacións, aínda que hai unha parte notable de asociados que ten interiorizado a importancia de ser integrante, de manter unha cotización e o sentimento de formar parte dun territorio común de ideas e de prácticas de educación. Ese sentimento presente no conxunto ten que ver coa propia filosofía organizativa, que se sintetiza na idea de 'movemento': un tipo de asociación que debe alimentarse da preocupación por incorporar o máis posible os seus asociados e asociadas nas tarefas e funcións que desenvolve, promovendo a tal fin a comunicación e a información interna (mediante correspondencia postal, a edición de boletíns internos, a través da páxina web e do muro de facebook, cunha invitación constante á participación), cobrando realce a horizontalidade nos modos de organización.

Fomos construíndo unha certa *cultura relacional*, na que se asenta a nosa estrutura organizativa e grande parte da actividade que vimos desenvolvendo. Nova Escola Galega conta no seu seo con asociados e asociadas que (en moitos casos desde o inicio) sentiron e senten a necesidade de impulsaren este instrumento de intervención ao estaren a prol da transformación escolar democrática; que

interiorizamos algúns elementos básicos de funcionamento que co tempo fomos aprendendo:

- Aprendemos que os estatutos son un documento importante para regular a vida da Asociación, dando cumprimento ás previsións organizativas que neles se conteñen en relación: coas responsabilidades directivas, e a súa elección e renovación; coas indicacións sobre as decisións e acordos a tomar nas asembleas; coa ordenación e transparencia da vida económica da asociación; co establecemento de programas e actividades; coa aprobación de actas e a súa continua actualización.
- Aprendemos que no Secretariado Nacional debemos combinar a renovación de membros e a continuidade doutros, o que permite estabilizar condutas e manter a oportuna memoria grupal do desexo de boas prácticas, sen eludirmos a súa revisión, en tanto que instancia directiva e de programación, sendo tamén un espazo de convivencia e de proximidade humana e emocional entre os seus membros.
- Aprendemos que un grupo amplo non se alimenta só de horizontalidade e de coordinación, senón que igualmente precisa dirección e liderado. Tamén sabemos da necesidade da cadencia ordenada de reunións, da conveniencia da presenza habitual da maioría dos seus membros, así como da necesidade de asumir responsabilidades e desenvolver tarefas varias, ademais da de mudar as persoas que exercen responsabilidades.
- Aprendemos que nunha asociación coma esta precisase sentir a convivencia e as relacións humanas entre os seus membros, debendo, pois, atender á boa tonalidade emocional e vital do conxunto. Aprendemos que o protagonismo que no desempeño das súas tarefas poidan adquirir diversas persoas non se debe transformar en personalismos, que poñen o foco negativamente nesas persoas e escurecen o que o conxunto significa, sendo, logo, fundamental non perder de vista esta cuestión.